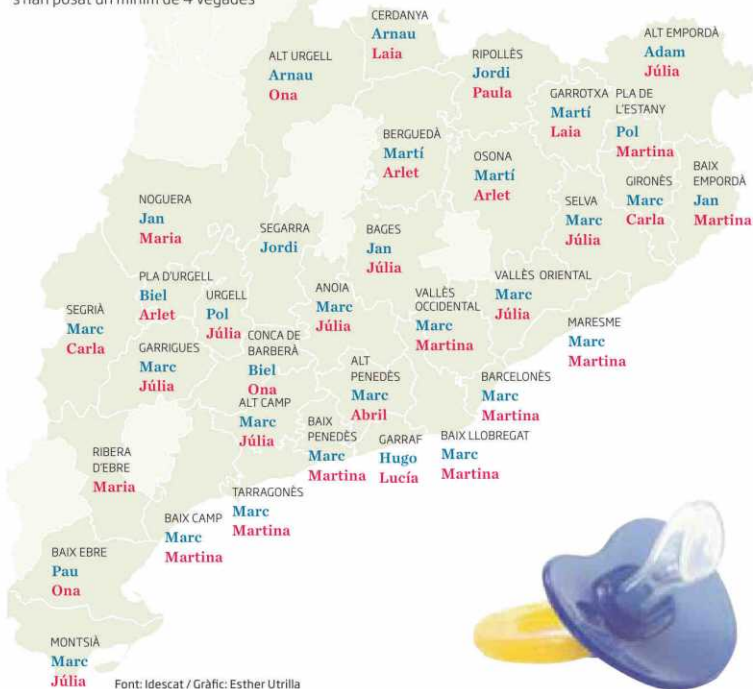

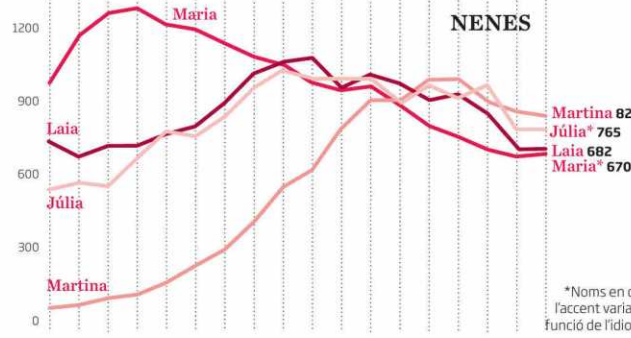
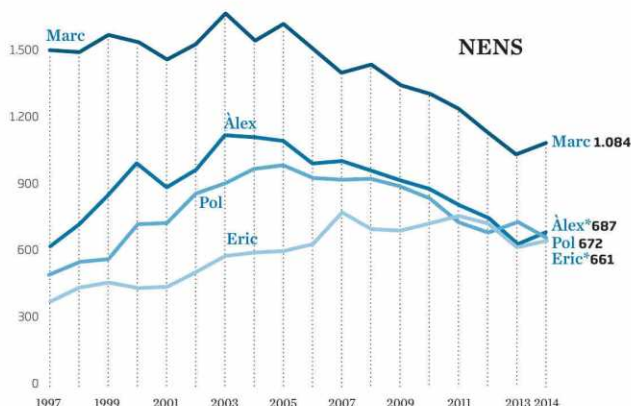
DEMOGRAFIA

Noms més posats l'any 2014

Noms que apareixen a més comarques, en aquelles on s'han posat un mínim de 4 vegades

Font: Idescat / Gràfic: Esther Utrilla

*Noms en què l'accent varia en funció de l'idioma

LARA BONILLA
BARCELONA

El nom dels fills: moda, geografia i classe social

Martina i Marc repeteixen com a noms més posats el 2014 i van a l'alça els noms curts i els diminutius

La tria del nom dels fills és una de les primeres decisions que prenen els futurs pares. I no és intranscendent. El nom ens identifica, ens marca el gènere i, fins i tot, ens pot beneficiar o perjudicar a l'hora de buscar feina.

La tria no és aleatòria. És un acte lliure dels pares –abans era més habitual que els padrins o el sant del dia fixessin el nom–, però són molts els factors que hi influeixen: des de qüestions purament geogràfiques –hi ha noms clarament associats al territori, com Tura a Olot, Gil a Osona o Vinyet a Sitges– fins a les modes –Arlet o Abril s'han fet populars gràcies a sèries de televisió, i els jugadors del Barça han contribuït a l'augment de petits Leos i Xavis.

Però la tria del nom, a més, esdevé “un acte que ens referma en la pertinença a un grup i no a un altre”, explica Francesc Calafell, autor de l'estudi *Els noms dels catalans del segle XXI*. Noms com Jennifer i Borja Mari “tenen connotacions grupalment òbvies en la cultura popular”, però també noms aparentment més neutres com Martí i Abril. El nom ens defineix dins de l'escala social. “No sabem si de manera inconscient, perquè poses noms que sents al teu entorn, o de manera conscient, perquè poses el que t'agrada”, afegeix Calafell. Hi ha un rerefons identitari i socioeconòmic darrere de la tria del nom. “Hi pot haver la percepció que no és el mateix Hugo,

Álvaro o Leire que Jennifer o Kevin”, diu aquest professor. Calafell explica que el nom també serveix de via d'integració per a segones generacions i és molt freqüent trobar noms com Laia, Oriol o Martí en algun dels llocs on hi ha més immigració de la resta de l'Estat. “És més fàcil trobar un Oriol García que una Jennifer Pujol”, sosté aquest professor de l'Institut de Biologia Evolutiva del CSIC-UPF.

També hi ha el cas contrari. “Davant la por de la pèrdua d'identitat, hi ha col·lectius d'immigrants que posen als seus fills noms del seu país d'origen”, indica Calafell. Segons el llistat de l'Idescat, entre els noms d'origen estranger més posats destaquen Èric, que ja és el quart més posat, i també Ian i Mohammed. Un any més, els noms

Origen
Els noms medievals com Arnau o Berenguer són font d'inspiració

més posats el 2014 han sigut Marc –el primer del rànquing des de fa almenys 15 anys– i Martina, que es consolida com el nom més usual entre les nenes per davant de Júlia, Laia, Maria i Paula.

Les dades de l'Idescat també revelen la preferència per noms curts, com Pol, Jan, Pau, i pels diminutius, com Quim, Pep o Lola. “Noms que, de fet, fins fa poc eren il·legals”, recorda Calafell. Els medievals, com Arnau, Berenguer o Otger, també són font d'inspiració per a moltes famílies. “Quan volem noms autòctons però poc posats recorrem a l'Edat Mitjana”, diu Calafell. En el cas de noms castellans, la influència dels noms bascos com Iker, Aitor, Unai o Leire és creixent.

A l'hora de triar nom, les modes tenen un pes important. Els noms

composos –Josep Maria, Lluís Maria– eren tendència als anys 40 i 50, als anys 60 i 70 van triomfar les Sònies i les Silvies, i entre els 70 i els 90 els Jordis, mentre que Carme i Teresa han quedat associats a noms d'àvia.

De fet, els noms dels catalans del segle XXI no coincideixen amb els de la població en general. Són noms curts, menys religiosos i menys tradicionals. Montserrat, Carmen, Josefa, Isabel, Teresa, Pilar, Rosa o Mercè es posen actualment a menys d'una de cada 600 nenes.

Els noms tampoc es posen amb la mateixa freqüència arreu de Catalunya. Carla és el nom més posat a les Terres de l'Ebre, Adam a l'Alt Empordà, Arlet a les comarques centrals i Lucía i Hugo al Garraf.

Cicles de 500 anys

A Catalunya, però, encara estem lluny dels Estats Units, on és habitual recórrer a la inventiva a l'hora de posar noms, però on també s'arriba a discriminar en funció del nom. Un estudi de Harvard va constatar que els currículums amb noms angloamericans, com Emily o Greg, tenien un 50% més de possibilitats de rebre una trucada que els de persones amb noms afroamericans com Jamal o Lakisha.

Però els noms es posen i passen de moda actualment a gran velocitat, amb cicles d'una o dues dècades. Contrasta amb el que passava durant la Baixa Edat Mitjana i fins al segle XIX, quan noms com Guillem, Ramon o Bernat eren populars durant 200 o 500 anys. —

Històries

Com han triat els lectors els noms dels seus fills?

Susanna Ortega

"Jo sóc catalana i el meu marit és japonès. Volíem un nom fàcil per a les dues famílies. Vam escollir Shoh"

Alba

"Ens vam decantar per Júlia per la cançó 'Julia' dels Beatles, que John Lennon va dedicar a la seva mare"

Samu

"Vam triar Gina perquè és un nom curt, pràctic i poc comú. També perquè té una consonant molt sonora"

Laura Calvo

"Curt i sense traducció: el meu marit volia Ruth i jo Berta. Vam fer un sorteig amb paperets. Vaig guanyar!"

Marta Duset

"Vaig escollir Roger i Arnau perquè als llibres de la història de Catalunya hi apareixien sempre"

Noi del Nord

"El meu fill es diu Vicenç. Vam triar aquest nom per la cançó 'Torna a venir Vicenç', de Jordi Barre"

Tomeu 1954

"Per tradició: vam escollir Assumpció i Llorenç pels meus avis. I Antoni pel meu sogre"

Carles Bm

"Buscàvem noms curts en català i no traduïbles ni modificables. El primer es diu Biel. Sí, pel Biel de 'Ventdelplà!'"